

Vintermøde om jord- og grundvandsforurening 8. - 9. marts 2016

Program

Tirsdag 8. marts 2016

09.00 – 09.50	Vingsted Hotel- og Conferencecenter, Bredsten v/Vejle Ankomst, registrering, kaffe/the, morgenbuffet			
09.50 – 10.00	I restauranten Velkomst <i>Områdechef, civilingeniør Ida Holm Olesen, formand for ATV Jord og Grundvand og civilingeniør, ph.d. Nina Tuxen, næstformand for ATV Jord og Grundvand</i>			
10.00 – 10.30	Om Danmarks Naturfredningsforenings arbejde for at fremme miljøet v/ <i>Ella Maria Bisschop-Larsen, Præsident for Danmarks Naturfredningsforening</i> Diskussion			
10.30 – 10.35	Fordeling til sessionerne			
	Spor 1	Spor 2	Spor 3	Spor 4
Lokale	Auditorium	Lokale 4	Centersal	Lokale 5/6
Modul 1	Rundt om LAR Fokus på nedslivningsløsninger	Undersøgelser og modellering af grundvandsforurening i kalkmaga- siner	Undersøgelsesfasen	Metanreduktion med Biocovers – status og erfaringer
10.35 – 11.00	Workshop 1 (kl. 10.35-14.25) <i>Arr.: Civilingeniør Pernille Palstrøm og civilingeniør, ph.d. Thomas H. Larsen, Orbicon</i>	Fagsession 1 (kl. 10.35-12.00) <i>Arr.: Professor Philip J. Binning, DTU Miljø, specialkonsulent, civ.ing. Niels Døssing Overheu, Region Hovedstaden</i>	<i>Ordstyrer: Miljøingeniør Nanna Muchitsch, DMR</i> Fuldskala sammenligning af forskellige feltmetoder til fluxbestemmelse i foru- renet grundvand <i>Civilingeniør Henriette Kernn-Jespersen, Region Hovedstaden</i>	Fagsession 2 (kl. 10.35-14.25) <i>Arr.: Chefkonsulent Dorte Harrekilde, afdelingsleder, civ.ing., ph.d. Mette Christophersen, Rambøll,</i> Overblik over målemetoder til be- stemmelse af metanemission fra deponier <i>Lektor Charlotte Scheutz, DTU Miljø</i>
11.00 – 11.25	Se separat program <i>Husk forhåndstilmelding</i>	Regionernes udfordring med kalkmaga- siner <i>Specialkonsulent, civ.ing. Niels Døssing Overheu, Region H</i> Geologiske undersøgelser af kalkmaga- siner <i>Projektdirektør John Bastrup og pro- jektleder Magnus Rohde, GEO</i>	Forurening i et internationalt natur- beskyttelsesområde (Knopper Enge, Harbøre Tange) <i>Civilingeniør, ph.d. Lars Bennedsen, Rambøll</i>	Sporgasmetoden – erfaringer og usikkerheder <i>Projektleder Jacob Mønster, Force Technology</i>
11.25 – 11.50		Forureningsundersøgelser i kalkmaga- siner <i>Lektor Mette Broholm, DTU Miljø</i>	Betydningen af en dybtgående hydro- geologisk forståelse ved afgræns- ningen af en omfattende og stærkt dykkende MtBE fane <i>Seniorgeolog Lars Chr. Larsen, Orbicon</i>	Kortlægning af metanemission fra affaldsdeponier og lossepladser forud for etablering af biocovers – erfaringer og udfordringer <i>Civilingeniør Malene Front, NIRAS</i>
11.50 – 12.00		Modellering af stoftransport i kalk- magasiner <i>Professor Philip J. Binning, DTU Miljø</i> + se separat program	Diskussion	Erfaringer fra etablering af biocover på Klintholm <i>Senior konsulent Per Haugsted Petersen, Rambøll</i> + se separat program
12.00 – 13.00	Frokost i restauranten			

	Spor 1	Spor 2	Spor 3	Spor 4
Lokale	Auditorium	Lokale 4	Centersal	Lokale 5/6
Modul 2	Rundt om LAR Fokus på nedslivningsløsninger	Grundvandskøling og –varme i Danmark	Niveauspecifik prøvetagning	Metanreduktion med Biocovers – status og erfaringer
	Workshop 1 - fortsat	Fagsession 3 (kl. 13.00-16.15) <i>Arr.: Market Director Jan Stæhr, COWI</i>	<i>Ordstyrer: Udviklings- og projektleder, ph.d. Per Loll, DMR</i>	Fagsession 2 - fortsat
13.00 – 13.25		Den lovgivningsmæssige ramme for udnyttelse af energi fra grundvand i Danmark <i>Civilingeniør Anne Christine Duer, Naturstyrelsen</i>	Erfaringer med karakterisering af meget omfattende PCE/TCE forurening ved brug af multi level samplere (CMT) og kerneprøver <i>Ekspertisechef Anders G. Christensen, NIRAS</i>	Monitoring af metanemission, vedligeholdelse af biocover og forventninger til stopkriterier <i>Lektor Charlotte Scheutz, DTU Miljø</i>
13.25 – 13.50		Storskalaenergiudnyttelse af grundvandet eksemplificeret ved den nye by Vinge <i>Civilingeniør Jesper Damgaard, COWI, og civilingeniør Dani Mikkelsen, Frederikssund Kommune</i>	Erfaringer med niveauspecifik vandprøvetagning – forskellige metoders fordele/ulempes og datakvalitet <i>Civilingeniør Mads Georg Møller, Orbicon</i>	Biocover-ordningen – status, vejledning og udfordringer <i>Civilingeniør Katrine Smith, Miljøstyrelsen</i>
13.50 – 14.15		Grundvandskøling i Skive kommune – sagsbehandling og udfordringer <i>Geolog Henrik Bang-Andersen, Skive Kommune</i>	Geofysisk borehulslogging – overblik og beskrivelse af forskellige logging-metoder <i>Projektleder, geofysiker Remi Chalmes, GEO</i>	Screening af regionernes lossepladser for lokaliteter, som er egnede til Biocover <i>Konsulent Nanna Isbak Thomsen, Regionernes Videncenter for Miljø og Ressourcer</i>
14.15 – 14.25		Multiforsyningens rolle, muligheder og fokusering drevet af kundeværdi, forretning og miljø <i>Anlægschef Anders Møller Hansen, Frederiksberg Forsyning</i>	Diskussion	Paneldiskussion
		Opsamling og spørgsmål + se separat program		+ se separat program
14.25 – 14.50	Pause			

	Spor 1	Spor 2	Spor 3	Spor 4
Lokale	Auditorium	Lokale 4	Centersal	Lokale 5/6
Modul 3	3 gode foredrag <i>Ordstyrer: Chefkonsulent Ulla Lyngs Ladekarl, NIRAS</i>	Grundvandskøling og –varme i Danmark Fagsession 3 - fortsat <i>Arr.: Market Director Jan Stæhr, COWI</i>	Risikovurdering <i>Ordstyrer: Innovation Director Camilla Maymann Christiansen, GEO</i>	Basistilstandsrapporten Status og erfaringer – hvordan ser kommunerne på opgaven?
14.50 – 15.15	Er vores vandindvinding bæredygtig? Hvad kan vi tillade os at indvinde i fremtiden? <i>Civilingeniør Mette Gram, HOFOR A/S</i>	Behov for masterplanlægning - erfaringer fra forundersøgelser til færdige anlæg <i>Team Manager Lars Hjortshøj Jacobsen, Subsurface Energy, GEO</i>	GrundRisk – ny beregningsmodel til risikovurdering af grundvandstruende forureninger <i>Videnskabelig assistent Louise Rosenberg, DTU Miljø</i>	Workshop 2 (kl. 14.50–16.15) <i>Arr.: Seniorchefkonsulent Hans Bengtsson og civilingeniør Bertil Carlson, Rambøll</i>
15.15 – 15.40	Konsekvenser for grundvandskvaliteten ved råstofindvinding under grundvandsspejlet <i>Civilingeniør, ph.d. Niels Peter Arildskov, COWI</i>	ATES i fjernvarmeforsyningen <i>Driftsleder Charles W. Hansen, Bjerringbro Varmeværk A.m.b.a</i>	Risikovurdering – flere metoder, samme resultat <i>Civilingeniør, ph.d. Thomas H. Larsen, Orbicon</i>	Se separat program <i>Husk forhåndstilmelding</i>
15.40 – 16.05	Valg af klimatilpasningstiltag – avanceret modellering kontra screening <i>Teamleder klimatilpasning Jan Jeppesen, ALECTIA</i>	Indtænkning af ATES i fremtidens energisystem <i>Chefkonsulent John Flørning, Rambøll</i>	Metodik for evaluering af risikovurdering af videregående undersøgelser undersøgelser og afværge <i>Chefkonsulent Henrik Jannerup, Region Sjælland</i>	
16.05 – 16.15	Diskussion	+ se separat program	Diskussion	
16.15 – 18.00	Sportsaktiviteter for alle interesserede Skydning (husk tilmelding på liste i foyer ved ATV JogG's stand), hockey, fitness, bordtennis, badminton, volleyball, løbetur			
18.30 – 19.00	Centersal Fælles session			
19.00	Restaurant Middag og dans			

09.00 – 10.10	<p>Centersal Fælles session</p> <p>Dansk miljøteknologi i udlandet <i>Ordstyrer: Chefrådgiver Christan Andersen, Regionernes Videncenter for Miljø og Ressourcer</i></p> <p>Erfaringer fra de sidste 10 års eksportsatsning på vandområdet <i>Vicedirektør Bjørn Kaare Jensen, GEUS, formand for DWF</i></p> <p>En perspektivering af vores arbejde - Kortlægning af forurenede grunde i Indien <i>Chief Specialist, civilingeniør Torben Højbjerg Jørgensen, COWI</i></p>			
10.10 – 10.35	Pause			
	Spor 1	Spor 2	Spor 3	Spor 4
Lokale	Auditorium	Lokale 4	Centersal	Lokale 5/6
Modul 4	<p>Administration og beskyttelse af grundvandet <i>Ordstyrer: Civilingeniør Mette Skougaard, Egedal Kommune</i></p> <p>10.35 – 11.00 Status og vurdering af anvendte virkemidler til grundvandsbeskyttelse i perioden 2000-2015 <i>Afsnitsleder, civilingeniør Per Grønvald, Aalborg Forsyning, Vand A/S</i></p> <p>11.00 – 11.25 Hvad er det egentlig OSD afgrænser? <i>Geolog, ph.d. Allan Pratt, Helsingør Kommune</i></p> <p>11.25 – 11.50 Udfordringer ved samling af 6 hydrostratigrafiske modeller til én samlet model for Favrskov Kommune, hvordan og hvorfor? <i>Geolog Stine Rasmussen Favrskov Kommune og geolog Lærke Andersen, Orbicon</i></p> <p>11.50 – 12.00 Diskussion</p>	<p>Blødgøring af drikkevand (67)</p> <p>Fagsession 4 (kl. 10.35 – 12.00) <i>Arr.: Geolog Bo Vægter, Aarhus Vand</i></p> <p>Den tekniske del – de forskellige metoder <i>Chefingeniør Peter Borch Nielsen, Krüger</i></p> <p>Samfundsøkonomisk vurdering af blødgøring af vand på vandværkerne <i>Seniorspecialist Lizzi Andersen, COWI</i></p> <p>Erfaringer og processen med implementering af pelletmetoden til blødgøring <i>Vandkvalitetsspecialist Laure Lopato, HOFOR</i></p> <p>Fordele og ulemper ved at blødgøre drikkevand på Nordvands vandværker <i>Chef for vand Bo Lindhardt, Nordvand</i></p> <p>Opsamling og spørgsmål</p> <p>+ se separat program</p>	<p>PFAS <i>Ordstyrer: Konsulent Nanna Isbak Thomsen, Regionernes Videncenter for Miljø og Ressourcer</i></p> <p>Analyse og karakteristika for PFAS <i>Seniorforsker Rossana Bossi, Institut for Miljøvidenskab, AU</i></p> <p>Truer PFAS vores grundvandsressource? En screening af Forsvarets arealer <i>Projektleder, civilingeniør Jette Kjøge Olsen, NIRAS, og cand.scient., geolog Anne Mette Lindof, Forsvarsm. Ejendomsstyrelse</i></p> <p>Screeningsundersøgelser af PFAS i grundvandet ved 5 risikobrancher <i>Civilingeniør Rikke Vinten Howitz, Region Hovedstaden</i></p> <p>Diskussion</p>	<p>Innovation – hvordan bliver vi bedre? Eksemplificeret ved indeklimaprojekter</p> <p>Workshop 3 (10.35 – 12.00) <i>Arr.: Civilingeniør Tage V. Bote, geolog Lone T. Karlby, COWI, og seniorkonsulent Christian Andersen, Danske Regioner</i></p> <p>Se separat program</p> <p>Husk forhåndstilmelding</p>
12.00 – 13.00	Frokost			

	Spor 1	Spor 2	Spor 3	Spor 4
Lokale	Auditorium	Lokale 4	Centersal	Lokale 5/6
Modul 5	<p>Samarbejde mellem aktører på pesticidområdet – med fokus på pesticidpunktkilder (37)</p> <p>Workshop 4 (kl. 13.00–16.00) Arr.: Seniorprojektleder, civilingeniør Sandra Roost, Orbicon, og AC-tekniker Katrine Hauge Smith, Miljøstyrelsen</p> <p>13.00 – 13.25 Se separat program</p> <p>13.25 – 13.50 Husk forhåndstilmelding</p> <p>13.50 – 14.15</p> <p>14.15 – 14.25</p>	<p>Det urbane vandkredsløb – hvordan kan vi modellere og håndtere det? (23)</p> <p>Fagsession 5 (kl. 13.00 – 16.00) Arr.: Geolog, seniorprojektleder Tom Martlev Pallesen, I•GIS</p> <p>Interaktion mellem overfladevand og grundvand i Odense Kommune Geolog Johan Linderberg, Odense Kommune</p> <p>Kortlægning af byområder. Udfordringer og muligheder. Eksempler fra DK og EU COST projekt Hydrogeolog Susie Mielby, GEUS</p> <p>Dataindsamling i byområder – det muliges kunst ved overfladenær detailkortlægning. Geofysiske metoder og infiltrationsforsøg Geofysiker Peter Thomsen, Rambøll</p> <p>Diskussion</p> <p>+ se separat program</p>	<p>Afværge</p> <p>Ordstyrer: Miljøingeniør Eline Begtrup Weeth, COWI</p> <p>Fuldskala stimuleret reduktiv dechlorering i kombination med direkte injektion af nulvalent nanojern Projektleder Anne G. Hindrichsen, GEO</p> <p>Mobilisering af olie med surfactanter - Erfaringer med monitoring og dokumentation under og efter fuldskala in-situ oprensning af kildeområde Civilingeniør Søren Rygaard Lenschow, NIRAS</p> <p>Erfaringer og resultater fra afværgetest af stimuleret aerob nedbrydning af en pesticidpunktkilde i Skelstoft Civilingeniør, ph.d. Katerina Tsitonaki, Orbicon</p> <p>Diskussion</p>	<p>Overfladevand og jordforurening</p> <p>Fagsession 6 (kl. 13.00 – 16.00) Arr.: Civilingeniør, ph.d. Sanne Skov Nielsen, Orbicon</p> <p>Regionernes erfaringer med risikovurdering over for overfladevand, f.eks. i forbindelse med §8 og regionens egne undersøgelser Civilingeniør Kristian D. Raun, Region Syddanmark</p> <p>Arbejdet med at optimere screeningen af jordforureninger Civilingeniør Jens Aabling, Jord og Affald, Miljøstyrelsen</p> <p>Test af Miljøstyrelsens screeningsværktøj – En landsdækkende undersøgelse fra 2015 af chlorerede opløsningsmidler i 28 vandløb Civilingeniør Helle Overgaard, Region Hovedstaden</p> <p>Diskussion</p> <p>+ se separat program</p>
14.25 – 14.35	Pause			

	Spor 1	Spor 2	Spor 3	Spor 4
Lokale	Auditorium	Lokale 4	Centersal	Lokale 5/6
Modul 6	<p>Samarbejde mellem aktører på pesticidområdet – med fokus på pesticidpunktkilder</p> <p>Workshop 4 - fortsat Arr.: Seniorprojektleder, civilingeniør Sandra Roost, Orbicon, og AC-tekniker Katrine Hauge Smith, Miljøstyrelsen</p>	<p>Det urbane vandkredsløb, hvordan kan vi modellere og håndtere det?</p> <p>Fagsession 5 - fortsat Arr.: Geolog, seniorprojektleder Tom Martlev Pallesen, I•GIS</p> <p>Detaljeret geologisk modellering i byområder med særligt fokus på det antropogene lag Geolog, seniorprojektleder Tom Martlev Pallesen, I•GIS</p> <p>LAR og urban-hydrologiske modelberegninger i Skibshuskarveret Teamleder klimatilpasning Jan Jeppesen, ALECTIA</p> <p>Det urbane vandkredsløb – eksempler på udfordringer og håndteringer i Aarhus Kommune Geolog Klaus Petersen, Aarhus Kommune</p> <p>Afslutning af fagsession</p> <p>+ se separat program</p>	<p>Indeklima</p> <p>Ordstyrer: Civilingeniør Arne Rokkjær, Region Hovedstaden</p> <p>Byfornyelsesloven og indeklimaproblemer Specialistadvokat (L) Jacob Brandt, Bech-Bruun Advokatfirma</p> <p>CFD-simulering af passiv compartmentventilering som indeklimaafværge Civilingeniør, specialist Bjarke N. Hoffmark, COWI</p> <p>Metoder til kloakmåling – hjælp til vurdering af spredningsvej for forurening til indeklima Teamchef Louise Skytte Clausen, NIRAS</p> <p>Diskussion</p>	<p>Overfladevand og jordforurening</p> <p>Fagsession 6 - fortsat</p> <p>Velkommen tilbage til fagsessionen Civilingeniør Kristian D. Raun, Region Syddanmark</p> <p>Tidlige variationer i vandføring, forureningsflux og koncentrationer af klorerede opløsningsmidler i Grindsted Å Professor Poul L. Bjerg, DTU Miljø</p> <p>Feltundersøgelser og risikovurdering af klorerede opløsningsmidler i vandløb – med udgangspunkt i 5 undersøgte lokaliteter fra 2015 Civilingeniør, ph.d. Sanne Skov Nielsen, Orbicon</p> <p>Shell Havneterminal i Fredericia – risikovurdering over for overfladevand, en case story Sektionsleder, cand. scient. Anne Krag, COWI</p> <p>Diskussion og afslutning</p>
14.35 – 15.00				
15.00 – 15.25				
15.25 – 15.50				
15.50 – 16.00				

Faglig tilrettelæggelse af Vintermøde 2016

Chefkonsulent, civilingeniør, ph.d. Nina Tuxen, Region Hovedstaden, nina.tuxen@regionh.dk
 Teamleder, civilingeniør, ph.d. Liselotte Clausen, Krüger A/S, llc@kruger.dk
 Civilingeniør, HD Ole Kiilerich, Miljøstyrelsen, oki@mst.dk
 Civilingeniør, ph.d. Kirsten Rügge, COWI A/S, kiru@cowi.dk
 Projektleder, hydrogeolog Carsten Vejergang, Aarhus Vand A/S, chc@aarhusvand.dk

Administration og praktisk tilrettelæggelse

Sekretariatsleder Lisbeth Verner, ATV Jord og Grundvand, atlv@env.dtu.dk